3. MWANZO – Sura ya Pili

"Hivyo mbingu na nchi zikamalizika"

Pumziko la Siku ya Saba - mstari. 1-3 *Mgawanyiko wa sura hapa ni wa kusikitisha. Ni dhahiri kwamba, aya tatu za kwanza ni za rekodi ya sura ya 1. Mistari ya sura hiyo inatoa maelezo ya kina zaidi ya kuumbwa kwa Adamu na Hawa, ikianza na utambulisho wa mstari wa 4. Mungu alipumzika siku ya saba, kwa sababu hiyo baadaye iliwekwa kando kwa ajili ya utunzaji maalum na wana wa Israeli.*

MSTARI 1

"Hivyo mbingu na nchi zikamalizika" — Neno la Kiebrania linalotafsiriwa "kumaliza" (kalah) linachanganya mawazo mawili ya kukoma na ukamilifu, kama inavyofunuliwa katika yote yaliyotimizwa. Katika hali ya kawaida, inafundisha kwamba, Yehova atakamilisha kazi yake kuu juu ya wanadamu na uumbaji.

Kupitia mateso ya mtumishi wake, alikamilisha mahitaji ya ukombozi. “Mungu alikuwa ndani ya Kristo, akiupatanisha ulimwengu na nafsi yake (2 Kor. 5:19); hii ina maanisha kuwa, katika mkesha wa dhabihu yake, Bwana alitoa taarifa: “Nimeimaliza kazi uliyonipa niifanye.” (Yoh. 17:4). Juu ya msalaba wenyewe, alitamka maneno haya: “Imekwisha” (Yoh. 19:30).

Tuna uhakikisho wa utimilifu wa kazi ya ukombozi ndani yetu, kwani Paulo alifundisha: “Yeye aliyeanza kazi njema mioyoni mwenu ataimaliza hata siku ya Kristo Yesu” (Flp. 1:6). Atafanya hivyo ikiwa tunajitoa kwa utayari kwake. Na hivyo Paulo anaendelea: "kwa hiyo, wapenzi wangu, kama vile mlivyotii sikuzote, si wakati nilipokuwapo tu, bali hata nisipokuwapo, utimizeni wokovu wenu wenyewe kwa kuogopa na kutetemeka. Kwa maana Mungu ndiye atendaye kazi ndani yenu, kutaka kwenu na kutenda kwenu, kwa kulitimiza kusudi lake jema" (Flp. 2:12-13). Kazi iliyokamilishwa ya uumbaji wa asili ni mfano wa uumbaji wa kiroho, ili Roho amjulishe Kristo kama "mwanzo wa uumbaji wa Mungu" (Ufu. 3:14).

"Na jeshi lao wote" - Nyota zote. Neno hili katika Kiebrania ni *tseba*, ambalo tunakutana nalo katika jina linalojulikana la "Bwana wa Majeshi" au Yahweh Sabaoth, au Yehova wa Majeshi. Neno hilo lina maana ya kijeshi, na hivyo, linapendekeza usahihi wa kijeshi katika utaratibu wa kuandamana, pengine unaohusiana na mienendo ya kawaida ya nyota juu mbinguni. Angalia Neh. 9:6. Tazama maelezo ya Mwanzo 1:16.

MSTARI 2

"Na siku ya saba Mungu alimaliza kazi yake" – maandiko yanaelezea kuwa hii ilikuwa ni siku ya sita: siku ambayo kazi ya mwisho ya uumbaji ilikamilishwa.

"Akapumzika siku ya saba, akaacha kufanya kazi yake yote aliyoifanya" - Neno "kupumzika" pia linamaanisha kuacha, au kusitisha. Mungu hachoki kimwili kamwe (Isa. 40:28), na hahitaji kupumzika ili kupata nafuu. Kazi ikaisha, na baada ya kukamilika, Elohim akaacha kufanya kazi. Kipindi hiki cha pumziko kiliendelea hadi kilivunjwa na ujio wa dhambi, kikihitaji utendaji zaidi kwa upande wa Baba na Elohim (Ebr. 1:14). Kwa hiyo, Wayahudi walipomhukumu Bwana Yesu kwa sababu aliponya siku ya Sabato, alijibu: “Baba yangu anafanya kazi hata sasa, nami ninafanya kazi” (Yohana 5:17). Dhambi baada ya kutendwa, pumziko la Baba lilivunjwa, na kupitia kwa Elohim, na baadaye Bwana Yesu, Alianza tena kufanya kazi kwa niaba ya familia yake.

Katika Waebrania 3:7-4:11, Paulo anaeleza kwa kirefu pumziko hili la awali. Anaonyesha kwamba ilikuwa mfano wa yale ambayo Mungu alikuwa ameweka kwa ajili ya watu Wake (Ebr. 4:4-5), kisha akanukuu Zaburi ya 95 ili kuonyesha kwamba pumziko lililoahidiwa halikufikiwa na Israeli waasi. Ahadi inabaki wazi chini ya Injili, lakini itapatikana tu kwa wale ambao "wamepumzika kutoka kwa kazi zao wenyewe, kama Mungu alivyopumzika katika kazi zake" (Ebr. 4:10). Kwa hiyo, sabato ya mwamini ni pumziko la kila siku kutokana na matendo ya dhambi, na kujitolea maisha kwa Mungu.

Neno "pumziko" linatokana na kitenzi cha Kiebrania *shahvath* ambacho kinatokana na nomino *shabbath* au *sabato*. Sabato inaashiria "pumziko", si siku ya saba, kama wengine wanavyofikiria. Chini ya Sheria hakukuwa na siku za sabato zilizoadhimishwa kwa siku nyingine, isipokuwa siku ya saba.

MSTARI 3
"Mungu akaibarikia siku ya saba, akaitakasa" - Siku ya saba "ilibarikiwa" kuhusiana na kile kilichokusudiwa kutokea; "ilitakaswa" kwa kutengwa kwa kusudi maalum.

Kwa kawaida, ilielekeza kuhusu milenia (Ebr. 4) wakati ambapo kutakuwa na pumziko la jumla kutoka katika dhambi ya mwili, na enzi hiyo itawekwa kwa ajili ya Yahweh. Lakini, kubarikiwa na kutakaswa, hapakuwa na amri hapo awali ya kuitunza kwa njia iliyofafanuliwa chini ya Sheria. Hilo lilikuja baadaye, na liliwekwa kwa Israeli pekee (Kut. 20:11; 31:17; Kum. 5:14). Siku hiyo ilibarikiwa kuhusiana na kile kilichokusudiwa kuleta. Bwana alifundisha kwamba "Sabato ilifanyika kwa ajili ya mwanadamu, na si mwanadamu kwa ajili ya sabato" (Marko 2:27). Ilikusudiwa kuzaa matunda kwa utukufu wa Baba. Ilitawala na kuwekea mipaka utendaji wa Mwisraeli, ikihitaji aache kazi ya kawaida na kutumia wakati huo kutafakari na kuabudu kiroho. Yehova alipaswa kuheshimiwa na Waisraeli walioacha kufuata njia zao wenyewe, kutafuta radhi zao wenyewe, na kusema maneno yao wenyewe (Isa. 58:13), na kwa wao kuchukua nafasi ya shughuli hizi na kufuata njia za Mungu, kutafuta radhi Yake, na kusema maneno Yake.

Yamkini masomo ya kiroho ya pumziko la siku ya saba, kama yalivyofafanuliwa na Paulo katika Waraka kwa Waebrania (Sura ya 4), yalifunuliwa kwa wanadamu kabla ya Sheria, ili kanuni ya kustarehe kila siku kutokana na kazi za mwili ingeweza kueleweka na wana wa Mungu.

Hata hivyo, amri ya "kushika sabato" ilikuwa haijatolewa wakati huo. Hii ni dhahiri kutokana na ukweli kwamba Musa alikuwa katika kutojua Sheria ya mapumziko ya siku ya saba kabla ya kupokea amri ya kuitunza (ona Kut. 16). Alipaswa kuwafundisha Waisraeli matumizi yake (mstari. 23-30). Kabla ya hapo taifa lilipuuza. Baadaye, mtu alipopatikana akiivunja sabato, Musa mwenyewe hakujua adhabu iliyoambatanishwa na ukiukwaji huo, hadi ilipofunuliwa kwake na Yehova (Hes. 15:32-36). Pia ni dhahiri wazi, kutokana na hoja ya Bwana, kwamba sheria ya tohara (ishara ya agano la Ibrahimu), ilitangulia na kuchukua nafasi ya kwanza juu ya sheria ya sabato (Yohana 7:22-23).

Katika kurekodi kwamba Mungu "aliibariki siku ya saba, na kuitakasa," Musa, aliyeandika Mwanzo, angeweza kukumbuka kusudi la Yehova la kuweka kando siku ya saba chini ya Sheria. Haandiki kwamba Mungu "aliibariki na kuitakasa" katika Edeni kama ilivyoingizwa baadaye katika sheria ya taifa ya Israeli na huenda aliandika jambo hilo mahali hapa kwa mafundisho ya Wamisri alilitumia kwa ajili ya kugawanya wakati.

VIZAZI VYA MBINGU NA VYA NCHI

Sheria, Dhambi, Mauti na Ahadi ya Ukombozi

Sura ya 2:4-4:26 ikijumuisha ANGUKO: Mamlaka ya Kimungu katika Kuweka Adhabu.

Sura ya 2:4-5:31

Uchambuzi wetu unaonyesha kwamba, Kitabu cha Mwanzo kimegawanywa katika sehemu kumi na moja, kila moja ikiongozwa na kauli: "Vizazi vya… 4:26. Sehemu hii ya pili inamwona mwanadamu akiwa katika uangalizi, na inaeleza jinsi alivyoanguka kutoka kwa neema, na kurithi matokeo: asili iliyotiwa mimba na sheria ya dhambi na mauti, na hivyo kukabiliwa na dhambi na kuhukumiwa kifo. Hata hivyo, rehema ya Mungu pia inaonyeshwa katika ahadi ya ukombozi ambayo alitangaza kabla ya kuwafukuza wanandoa wa kibinadamu wenye dhambi kutoka katika bustani ya Edeni. Kisha hufuata mkasa wa mauaji ya kwanza katika Sura ya 4 wakati Kaini alipomuua Habili na hivyo kujidhihirisha mwenyewe kama uzao wa nyoka. Sura hii inadhihirisha mtazamo wa ulimwengu wa kidini kwa Kristo kama inavyoonekana katika uadui mkali unaouonyesha kuelekea Ukweli hadi leo. Kifo cha Abeli kinafanywa kuwa mzuri kwa kuzaliwa kwa Sethi.

Sehemu imegawanywa katika sehemu mbili:
1. Mwanadamu akiwa katika uangalizi — Sura. 2:4-25;
2. Anguko, na Tumaini la Ufufuo — Sura. 3:1-4:26.

SURA YA PILI: UANGALIZI

Adamu ameumbwa kwa mavumbi ya ardhi, na kuwekwa katika Bustani ya Edeni na jukumu la kupendeza la kuitunza. Anafundishwa njia ya haki, na kupewa sheria inayozuia matumizi yake ya bidhaa za Edeni. Wanyama na wenzi wao wanapita mbele yake, ili awape majina; na kwa vile yeye hana mwenzi anayefaa, mtu akaumbwa kutoka ubavuni mwake, ambaye akamwita Mwanamke.

MWANADAMU CHINI YA SHERIA — Sura. 2:4-25 *Sehemu hii inaeleza wajibu wa mwanamume katika Edeni, sheria ambayo alitiishwa, malezi ya mwanamke, na ndoa ya kwanza.*

Mwanadamu kabla ya anguko — mstari. 4-7 *Malezi ya mwanadamu yameandikwa kwa undani zaidi kuliko sura ya kwanza. Wakati kazi ya uumbaji ya sura ya kwanza inahusishwa na neno Elohim (inatokea mara 35 kabla). Usemi wa "nguvu" ambao uliwezesha kazi kuendelea; ile ya sura ya pili inajumuisha jina la Yahweh Elohim - kama kusudi la uumbaji linasisitizwa.*

MSTARI 4
"Hivi ni vizazi vya mbingu na ardhi" — Neno *toldath*, "kizazi" linatokana na *yaladh*, "kuzaa", lakini pia huashiria maendeleo. Ni wazi kwa maana hiyo kwamba inatumika mahali hapa. Hivyo “vizazi vya mbingu na dunia” vinahusiana na matukio yaliyotukia tangu kuumbwa na kuendelea.

"Walipoumbwa, katika siku" - Katika muktadha huu, neno "siku" linamaanisha zaidi ya siku moja ya masaa 24, kama inavyofanya pia katika Hes. 7:84, ambapo neno hilo linatumiwa kuelezea sherehe iliyochukua angalau siku kumi na mbili. Ikumbukwe kwamba maneno ya vizuizi "jioni na asubuhi" hayapo tofauti na siku zilizoelezewa katika Sura ya 1. Kuachwa kunaonekana kuwa ni kwa sababu ya "mapumziko" ambayo, kuanzia siku ya saba, iliendelea kwa muda fulani baadaye. Kwa hiyo kile kilichoanzishwa siku ya saba hakikukamilika, au kumalizika, kama vile matendo ya awali ya uumbaji. "Pumziko", ambalo lilianza siku ya saba liliendelea hadi kuja kwa dhambi kulisababisha kuvunjwa, na kumlazimisha Elohim kufanya kazi tena kwa ajili ya ukombozi wa mwanadamu (Ebr. 2:5).

"Kwamba Yahweh Elohim alizifanya nchi na mbingu" - Katika hatua hii, Musa alianzisha Jina la agano la Uungu kwa mara ya kwanza. Kwa wazi hii ilikuwa kwa sababu rekodi sasa inaendelea kueleza matukio yale yaliyoongoza kwenye tangazo la agano.
Neno "kufanywa" ni asah kama katika Mwanzo.
1:16, na yenyewe haimaanishi "kuumba."

Katika A.V., mstari unaishia kwa koma, lakini Toleo Lililorekebishwa linamalizia kwa kusimamisha kabisa, na kuanza wazo jipya na mstari. 5. Hili ni dhahiri ni sahihi. Baada ya kurejelea mbingu na dunia, na hivyo kazi iliyokamilishwa katika siku ya pili na ya tatu, mstari unaofuata unaeleza juu ya hali ya tasa ya dunia kabla ya Mungu kusonga kuleta uhai juu yake. Katika hatua hiyo, dunia ilikuwa imeonekana juu ya maji, lakini ilikuwa haina uhai kabisa. Sio mmea, hakuna blade moja ya kijani iliyoonekana. Nchi, iliyochipuka upya kutoka kwenye maji (Mwa. 1:10) ilitoa mandhari ya vilima tupu na tambarare za matope zenye ukiwa. Ilimbidi Mungu atoe uhai kwa utukufu Wake, ambao aliendelea kufanya; ishara ya maisha ya kiroho ambayo Yeye amesitawisha ndani ya wanadamu (unaofafanuliwa kuwa “wa dunia, wa udongo,” 1Kor. 15:47) kwa uwezo wa kuota wa neno, unaofafanuliwa kuwa uzao Wake hadi mwisho huo (1 Pet. 1:23).

MSTARI 5
"Na kila mmea wa kondeni kabla haujakuwa katika ardhi, na kila mche wa shamba kabla haujakua" - R.V. hutafsiri hivi, "Wala hapakuwa na mche wa kondeni bado, wala mboga ya kondeni haijachipuka bado."

“Kwa maana Yehova Elohim alikuwa hajanyesha mvua juu ya nchi” — Hadi wakati huo, hali ya anga, na utoaji wa kawaida wa mvua, unaojulikana kwetu leo, haukuwa umeanzishwa. Uhai ulipaswa kuletwa Kiungu kwenye dunia iliyokufa, kwani mbegu ya Kweli lazima ipandikizwe katika mwili kabla ya tunda lolote kwa utukufu wa Mungu kutarajiwa.

Kutokana na kauli hii, wengine wanapendekeza kwamba mvua haikunyesha hadi enzi ya Gharika. Lakini, taarifa hiyo si lazima ifundishe hili. Ikiwa hapakuwa na mvua kabla ya Gharika, maji yalitoka wapi kuunda mito inayorejelewa katika mstari. 10-14? Zaidi ya hayo, jua na mwezi viliwekwa katika uhusiano wa kiastronomia na dunia ili kuandaa “majira” mbalimbali (Mwa. 1:14), maneno ambayo yanadokeza, ikiwa haifundishi moja kwa moja, majira ya mvua na vilevile kiangazi. Baada ya Gharika, Nuhu aliahidiwa hivi: “Wakati nchi idumupo, majira ya kupanda na kuvuna, baridi na hari, wakati wa hari na wakati wa baridi, mchana na usiku, hayatakoma.” (Mwanzo. 8:22) ikimaanisha kwamba majira hayo yalijulikana kwa watu wa kabla ya gharika tangu mwanzo.

"Wala hapakuwa na mtu wa kuilima ardhi" - Hili lilikuwa hitaji ambalo lilipaswa kutolewa, na lilifanyika hivyo kwa Adamu. Neno "mpaka" linamaanisha kazi kwa maana yoyote, na kwa kawaida kazi hutumwa kwa mtumishi. Kwa habari hiyo, kuna uwanja wa Injili unaopaswa kuhudumiwa leo. Katika mojawapo ya mifano yake, Bwana alieleza, “shamba ni ulimwengu (mzima)” (Mt. 13:38). Katika shamba hilo Adamu wa pili alitumwa, kama mtumishi wa Bwana, kulitunza.

MSTARI 6
"Lakini ukungu ukapanda kutoka katika nchi, ukatia maji uso wote wa nchi" - Hii inaelezea nguvu ya uvukizi, ambayo pia imetajwa na Sulemani (Mhubiri 1: 7). Pumzi zenye mvuke zilipanda hadi kwenye maeneo ya angani, ambako zilirekebishwa katika umbo la ukungu, ili kurudi na kumwagilia dunia.

MSTARI 7
"Na Yahweh Elohim akamfanya mwanadamu" - "Jina la agano" kwa kiasi kikubwa linatambulishwa tena, kwa sababu mwanadamu ameumbwa kwa "sura na mfano wa Mungu", na ameundwa ili kuangazia utukufu wake. Kitenzi "kuundwa" kinatafsiriwa vyema zaidi "kufinyangwa". Uangalifu wa ziada ulichukuliwa katika uumbaji wake. Alifinyangwa kwa uangalifu kutoka katika mavumbi (udongo), kisha pumzi ya uhai ikampulizia.

Ikiwa "pumzi ya uhai" ilimpa mwanadamu nafsi isiyoweza kufa, aina nyingine zote za maisha, ikiwa ni pamoja na "vitu vitambaavyo" lazima viwe na nafsi zisizoweza kufa pia - ambayo, bila shaka, ni ya kejeli. Neno lilelile ambalo kwalo mwanadamu anafafanuliwa katika Kiebrania hukumbusha asili yake ya kidunia. Neno la "mtu" ni ha-adam, "adam". Inahusiana na adama, ardhi, na pia kupamba, nyekundu, ikionyesha ardhi nyekundu.

"katika mavumbi ya ardhi" - Neno hili linaonesha kwamba hakuna neno sawa katika Kiebrania. Kiebrania halisi: "vumbi la ardhi". Hii inafunza kwamba mwanadamu ni mavumbi tu yenye uhai, ufafanuzi unaoidhinishwa na Maandiko mengine: Mwa. 3:19,23; 18:27; Zab. 103:14; Eccles. 3:20; 12:7; 1 Kor. 15:47.

"Akampulizia puani pumzi ya uhai" — Maneno, nishmath chayim ni "pumzi ya uhai". Usemi huo haumhusu mwanadamu tu, bali hutumiwa kwa ujumla kwa vitu vyote vilivyo hai, kuonyesha kwamba "pumzi ya uhai" inashirikiwa na wote. Wanyama wanayo kama vile mwanadamu (Mwanzo 7:22). Ni kanuni ya maisha ya kawaida, na sio ya kiroho. Hata hivyo, Ukengeufu unafundisha kwamba Mungu alipopulizia puani mwa mwanadamu pumzi ya uhai, chembe ya asili ya Kimungu ilitolewa kwake katika umbo la nafsi isiyoweza kufa. Hata hivyo, jambo la kuua kwa nadharia hii ni kauli ya Isaya ambaye anatumia usemi huo huo kuelezea hali ya chini ya mwanadamu. Alihimiza: "Mwacheni mwanadamu ambaye pumzi yake i katika mianzi ya pua yake; (Isa. 2:22). Imeandikwa kwamba, wakati wa Gharika, “Kila kitu chenye pumzi ya uhai puani mwake kilikufa ... mwanadamu, na ng’ombe, na kitambaacho” (Mwanzo 7:22-23). Ni wazi kwamba walikosa roho zisizoweza kufa na wote waliangamia (linganisha 1 Kor. 15:28).

"Na mtu akawa nafsi hai" - Mwanadamu akawa "nafsi hai" na si nafsi isiyoweza kufa. Neno nephesh, nafsi, huashiria mwili; mahali pengine inahusiana na uhai: "uhai {nephesh - nafsi) u katika damu" (Law. 17:11, 14). Katika Agano la Kale., nephesh limetokea kama mara 754. Inatafsiriwa "nafsi" mara 476; "maisha" mara 119; "mtu" mara 25; "moyo"

mara 16; "akili" mara 15; na kwa 37 maneno mengine, hakuna hata moja ambayo hutokea zaidi ya mara kumi, na mengi mara moja tu lakini ambayo yote yanahusiana kidogo na yaliyotangulia. Katika idadi hii kubwa ya matukio, nafsi (nephesh) inahusiana haswa na kifo mara 326 hivi. Katika Hag. 2:13 inatafsiriwa "mzoga," na vile vile inatumika kwa wafu katika Law. 19:28; 21:1; 22:4; Hesabu. 5:2; 6:11; 9:6, 7, 10, nk.

Katika Agano Jipya, "nafsi" inawakilishwa na neno la Kigiriki *psuche* kama neno la Kiebrania nephesh. Kati ya maeneo 106 ambapo inatokea humo, katika maeneo 45 inasemekana hasa kukabiliwa na kifo. Katika Mat. 6:25 ambapo inatafsiriwa "maisha", inafunzwa kwamba kutoka kwa nafsi huchipua matamanio ya maisha yetu ya sasa hapa duniani. Nephesh na psuche zote zinatokana na mizizi inayoashiria kupumua; kwa hiyo “nafsi iliyo hai” inaashiria kiumbe hai, anayepumua.
Kwa hakika nadharia ya nafsi isiyoweza kufa ya asili haiwezi kutegemezwa na fundisho la Biblia. Inatangaza kwamba “roho itendayo dhambi itakufa” (Eze. 18:4). Kuhusu Kristo ambaye hakutenda dhambi kamwe: “Aliimwaga nafsi yake hata kufa” (Isa. 53:12). Na Paulo anaongeza maelezo ya mwisho kwamba mbali na ufufuo wa mwili "hao nao waliolala katika Kristo wamepotea" (1 Kor. 15:18). Angewezaje kufikiri kwamba watu hao wameangamia bila ufufuo ikiwa walikuwa na nafsi zisizoweza kufa? Iwapo Kristo alifufuka kutoka kwa wafu au la, iwe kuna ufufuo wa wafu au la, isingeweza kudaiwa kwamba wale “katika Kristo” wanaangamia ikiwa wana nafsi zisizoweza kufa; sababu zinazoonyesha kwamba Paulo hakujua lolote kuhusu mafundisho hayo.

Usemi “mtu akawa nafsi hai” unanukuliwa katika 1 Kor. 15:45 na Paulo ili kuthibitisha kwamba kuna "mwili wa asili" tofauti na "mwili wa roho" uliopokelewa kama urithi wa mwisho wa wenye haki. Kutokana na matumizi ya Paulo ya marejeleo haya ya mwili unaoshuka kaburini, imefikiriwa kwamba hali ya “mwili wa asili” leo ni sawa kabisa na ilivyokuwa katika enzi ya Uumbaji ilipotamkwa “mwema sana” na Mungu. Lakini sivyo hivyo. Ingawa asili ya mwanadamu kimsingi ni sawa na leo, yaani, mwili wa nyama na damu unaohuishwa na pumzi ya uhai, hali yake si kama ilivyokuwa hapo awali. Hapo awali ilikuwa "nzuri sana" katika aina na hali, lakini dhambi iliharibu hali ya asili hivi kwamba ikawa ya kukabiliwa na dhambi na kuhukumiwa kifo. Ingawa hapo awali kifo kiliwekwa mbele ya mwanadamu kama uwezekano wa kutokea kwa dhambi, baadaye akawa chini ya kifo, hivi kwamba kifo chake kilikuwa kisichoepukika. Hapo mwanzo mwanadamu hakuwa na mauti (chini ya kifo) wala asiyekufa.

Bustani Iliyoanzishwa Katika Edeni - mstari. 8-14
Bustani iliyozungukwa ipo upande wa mashariki katika Edeni kwa ajili ya makao ya mwanadamu. Mahali pake, kulingana na maelezo katika Mwanzo, inathibitishwa kuwa karibu na unganisho la Frati na Tigri. Bustani ni kivuli cha hali zinazotarajiwa wakati wa Milenia (linganisha Isa. 51:3; Ufu. 2:7).

MSTARI 8
"Na Yahweh Elohim akapanda bustani" - Katika Kiebrania, neno ni gan, na huashiria mahali pa ulinzi kwa ua, ikisisitiza kanuni ya utengano. Adamu, aliyeumbwa kwa sura na mfano wa Elohim, alitengwa na uumbaji wa chini, na iliyoundwa kwa ajili ya hatima ya juu zaidi. Septuagint (Tafsiri ya Kigiriki ya Agano la Kale) inatafsiri neno hilo kuwa “paradiso”, neno lililotumiwa na Bwana katika ahadi yake kwa mwizi msalabani (Luka 23:43), na linapatikana pia katika mfano wa Ufu. 2:7. Paradiso, au paradeisos, ni neno la mkopo kutoka kwa lugha ya Kiajemi, na linamaanisha bustani au bustani. "Paradiso" ya Edeni ni mfano wa hali hiyo ambayo bado itasimamishwa duniani wakati Kristo anatawala, na hasa katika Nchi ya Ahadi (Isa. 51:3).

"Mashariki katika Edeni" - Bustani ilikuwa kijiografia iko upande wa mashariki wa kile kinachoitwa leo Mashariki ya Kati. Mahali hapa pameanzishwa na mito na ardhi iliyotajwa katika sura hii, na vile vile kwa vifungu vingine vya Maandiko vinavyohusiana na Edeni. Senakeribu alirejelea “watoto wa Edeni waliokuwa Telasari” (2 Wafalme 19:12; Isa. 37:12), ambayo ilikuwa karibu na Shamu. Mali ya Farao ilienea hadi Edeni (Eze. 31:9, 18), na Tiro ilipatikana humo (Eze. 27:23; 28:13). Kwa hiyo, Edeni lilikuwa eneo lililojulikana sana na watu wa kale. Neno hilo linaashiria Furaha; kwa hivyo Bustani ya Edeni ilikuwa Bustani ya Furaha. Mahali pengine inaitwa “Bustani ya Yehova” (Mwanzo 13:10). Palikuwa ni mahali penye rutuba na uzuri mwingi ambamo mwanadamu angeweza kupata uradhi na furaha.

“Na huko akamweka mtu yule aliyemfanya,” Mungu alimwandalia mwanadamu mahitaji yake yote, akamzungushia kwa furaha.

MSTARI 9
"Na katika ardhi Bwana Elohim akaotesha kila mti" - Chakula kwa wingi kilitolewa, kwa ajili ya lishe na furaha ya wakazi.

“Hicho chapendeza machoni na kizuri kwa chakula” — Katika Bustani ya Neema kila kitu kilitolewa ili kukidhi mahitaji ya Adamu: kiutamaduni na kimwili. Kile “kilichopendeza machoni” kama vile maua au majani kilisisimua hamu na furaha ya Adamu, ilhali kile ambacho kilikuwa “chema kwa chakula” kilitosheleza mahitaji yake ya kimwili.

“Mti wa uzima pia katikati ya bustani”— matakwa ya kiroho ya Adamu yalitolewa pia katika mti wa uzima. Kutoka Ufu. 2:7 inaonekana kwamba mti wa uzima ulikuwa ishara ya kutokufa, na hii inasaidiwa na maelezo ya sifa zake za uzima kama ilivyoelezwa na Elohim (Mwa. 3:22). Mti wa uzima unafananishwa na Hekima ya Kimungu (Mit. 3:18), tunda la mwenye haki (Mit. 11:30), ulimi mzuri (Mit. 15:4), na kadhalika. Wote, wakiwa wanahusiana na Kweli, wanaongoza kwenye uzima wa milele (1 Pet. 1:23-25).

Mti wa Uzima ulichukua nafasi “katikati ya bustani” na “mti wa ujuzi wa mema na mabaya” (linganisha Mwa. 3:3). Hapa zilitolewa kwa njia ya mfano chaguzi mbili kwa wanadamu: utii au dhambi; maisha au kifo.

"Na mti wa ujuzi wa mema na mabaya" - Mema na mabaya huwakilishwa kupita kiasi kwa maarifa, kwa hiyo hutumika kama nahau ya ukamilifu, inayoelewa yote ndani ya tofauti mbili. Katika Kumb. 1:39 na Isa. 7:14-17, kutojua mema na mabaya kunaonyesha kutokomaa, ambapo katika 2 Sam. 14:17; 1 Wafalme 3:9 ujuzi wa mambo hayo humaanisha ukomavu. Katika 2 Sam. 19:35 usemi huo unatumika kuhusiana na uanaume wa mwili kujibu na kufurahia matukio kama hayo. Uwezo wa kupambanua mema na mabaya unachukuliwa kuwa sifa ya Kiungu (2 Sam. 14:17; 1 Wafalme 3:9; Mit. 15:3).

Kwa hiyo, usemi huo unaashiria kufikia utu uzima. Kabla ya kula mti huu, Adamu na Hawa walikuwa katika hali ya kutokuwa na hatia na kutokomaa, kwa kuwa hawakufahamu kimajaribio vitu vinavyoleta wema na vile vinavyosababisha uovu. Pengine ilikuwa nia ya Elohim kuwatambulisha Adamu na Hawa kwenye mti kwa wakati ufaao, ili dhambi yao iwe katika kuushiriki kabla ya kuruhusiwa kufanya hivyo (linganisha mfano wa utii wa Bwana Yesu: Flp. 2:6). Mabadiliko yalikuwa ya papo hapo: "walijua kwamba walikuwa uchi." Walikuwa ghafla makadirio katika hali ya ukomavu kwa uzembe wao wenyewe, bila kuwa tayari vizuri kwa ajili yake. Katika Elpis Israel, Bro. Thomas asema hivi: "Wazao wote wa Adamu, wanapofikia umri wa kubalehe, na macho yao yakiwa katika shida ya mwanzo, huanza kula Mti wa ujuzi wa mema na mabaya. Kabla ya mabadiliko hayo ya asili, wako katika kutokuwa na hatia."

Neno "maarifa" katika Kiebrania linatokana na mzizi unaoashiria kujua kutokana na uchunguzi wa kibinafsi. Kula tunda lililokatazwa kuliwafanya wenzi hao wa kibinadamu kuwa karibu sana na mema na mabaya. Macho yao yalifunguliwa kwa kanuni za maadili, ili kutambua kwamba hawakuwa na hatia tena; na kimwili walifanywa kufahamu mabadiliko au tofauti ya mwili. Uovu walioupata ulikuwa ni utendakazi wa sheria ya dhambi na mauti; "nzuri" iliyoletwa nyumbani kwao ni pamoja na utambuzi wa hitaji la kifuniko. Adamu alionywa dhidi ya kula mti huu kwa sababu, ingawa alikuwa mtu mzima kwa kimo, hakuwa amekuzwa vya kutosha akilini au uzoefu wa kutumia maarifa ya matokeo ipasavyo; yaani "kukataa ubaya na kuchagua jema." Hakika, Kristo peke yake ndiye amefanya hivyo (Isa. 7:15). Ushauri kwa wazao wa Adamu ni "tafuteni mema, wala si mabaya, ili mpate kuishi; na hivyo BWANA wa majeshi atakuwa pamoja nanyi. Chukieni mabaya, na kupenda mema ambayo Bwana wa Sabaoth atapata" (Amosi 5: 14,15). Uzoefu katika Edeni unafunza kwamba kuna ujuzi fulani ambao hutunzwa vyema zaidi kutoka kwa akili zisizokomaa hadi waweze kuupokea ipasavyo. Hata hivyo, falsafa ya kilimwengu inakataa hitimisho hilo, lakini matokeo ya kufanya hivyo si mazuri. Kwa maelezo zaidi, ona Mwanzo 3:22.

MSTARI 10
"Na mto ukatoka katika Edeni ili kuinywesha bustani" - Mto huu ni mfano wa mto unaolisha "kuni za uzima" (Ufu. 22: 1-2; Eze. 47: 1, 12) na ambao unawakilishwa kuwa hutoa njia ya chakula na kiburudisho kwa mwanadamu (Isa. 33:21).

Akirejelea rehema, uadilifu, na fadhili zenye upendo za Mungu, Mtunga-zaburi alisema hivi kiunabii: “Utawanywesha katika mto wa Edeni yako” (anasa au furaha; Zab. 36:8). Katika kutimiza hili, Kristo alitangaza: “Yeye aniaminiye mimi, kama vile Maandiko yalivyonena, Mito ya maji yaliyo hai itatoka ndani yake.” (Yohana 7:38)

"Na kutoka huko" - Neno la Kiebrania shawm, katika maana yake ya pili, linamaanisha "nje ya au "umbali kutoka." Hili ladokeza kwamba mkondo mmoja ulitiririka kupitia Edeni ukigawanyika katika sehemu nne.Kama vile mto ulikuwa halisi na wa kawaida, na katika uhusiano wa mwisho unasimama kwa Ukweli, inafaa kugawanyika katika vichwa vinne; kwa kuwa tumaini la Israeli lina sehemu nne za rekodi ya Bwana na Yesu: Mathayo, Marko, Luka na Yohana wakijibu nyuso nne za Makerubi (Eze. 1), ambao utukufu wake wote ulidhihirishwa na Bwana.

“Iligawanywa na kuwa vichwa vinne” — Roshim ya Kiebrania humaanisha wakuu au machifu.

MSTARI 11
"Jina la wa kwanza ni Pison" - Pison inaashiria mtiririko kamili au ongezeko. Inatambulishwa na baadhi ya awamu inayotiririka magharibi mwa Eufrate. Inaelezewa kama "ya kwanza" kwa sababu alikuwa Musa wa karibu zaidi aliyeandika rekodi hii huko Uarabuni.

“Huo ndio unaoizunguka nchi yote ya Havila, ambako kuna dhahabu” — “dira” ni kutenganisha, kugeuka au kuzunguka. Mduara ni ishara ya uzima wa milele. Havila, yenyewe, inaweza kumaanisha "mduara," kutoka kwa mzizi giyl (linganisha Zek. 9:9), kuzunguka kwa furaha au uchungu mwingi. Nchi ya Havila baadaye inahusishwa na Arabia (Mwanzo 25:18; 1 Sam. 15:7) na inajumuisha sehemu ya nchi iliyoahidiwa kwa Ibrahimu (Mwa. 13:14; 15:18). Maelezo yote ni ya kushangaza ikiwa yanazingatiwa kijiografia tu. Kwamba inatoa maelezo halisi ya eneo la Edeni na bustani yake, hakuna shaka. Lakini Roho ni dhahiri anatuhitaji kuona kitu zaidi katika maelezo: ina maana iliyofichwa ya kawaida. Ikiwa tutazingatia Bustani ya Edeni kwa kawaida, na kuuona mto uliopita kati yake kama utangulizi wa Mto wa Mungu (Zab. 46:4) unaonyesha Ukweli katika Kristo Yesu, mikondo minne kuu kwa kawaida huonyesha masomo ambayo mtu lazima ajifunze ili kuushiriki Mti wa Uzima (Ufu. 2:7). Somo la kwanza ni lipi? Inasisitiza kanuni za utengano (dira), uzima wa milele (Havila, duara), na imani inayowakilishwa na dhahabu (ona 1 Pet. 1:7)..

MSTARI 12
"Na dhahabu ya nchi hiyo ni nzuri" - Hii itakuwa kauli ya ajabu katika muktadha kama huo ikiwa ingefasiriwa kihalisi. Pia kuna kielelezo cha kawaida cha kitu kikubwa zaidi. Kuhusu maana halisi, dhahabu ya nchi hiyo inafafanuliwa kuwa "nzuri" kama inayohusiana na dhahabu asilia isiyo na mchanganyiko wa dutu ya udongo kwa sababu ya hatua ya kusafisha ya maji. Imani, vivyo hivyo, inahusishwa na maji, na dhahabu ya imani ni nzuri.

"Kuna bdelliamu" - Kuna mkanganyiko kuhusu bdelliamu ni nini. Gesenius alilitambua kuwa jiwe la thamani, na wengine wamelitafsiri kama "lulu". Kwa upande mwingine, Kitto, akikubali maoni ya Josephus, anafafanua kuwa gamu yenye harufu nzuri ya gharama kubwa, maarufu kwa sifa zake za kitiba. Kwa maana sana, katika Hesabu 11:7, inahusishwa na mana ambayo inaelezwa kuwa "rangi ya bdelliamu." Thamani yake, harufu ya kupendeza, sifa zake za uponyaji, na kuunganishwa kwake na mana, yote yanaelekeza mbele, kwa maana ya kitamathali, kwa Bwana Yesu, ile mana ya kweli ya uzima (Ufu. 2:17).

"Na jiwe la shohamu" - Mawe ya shohamu yanaelezewa kama "mawe ya ukumbusho" (Kut. 28:12). Wawili kati yao waliwekwa kwenye mabega ya naivera aliyovaa Haruni, na kuandikwa majina ya wana wa Israeli. Shohamu lilikuwa jiwe la thamani sana (Ayubu 28:16), na, kutokana na jina lake la Kiebrania, kwa wazi lilikuwa jiwe zuri sana. Kwa hiyo, haipaswi kuchanganyikiwa na shohamu ya nyakati za kisasa ambayo si ya thamani wala yenye kipaji. Neno la Kiebrania shoham linatokana na mzizi unaomaanisha "kung'aa kwa mng'aro wa moto" (Soltau). Kwenye kifuko cha kifuani, shohamu iliwakilisha Asheri, ambaye jina lake linamaanisha "baraka."

Kwa hivyo mgawanyiko wa kwanza ambao mto mkuu uligawanywa unazungumza juu ya utengano, uzima wa milele, imani, uponyaji na baraka.

MSTARI 13
"Na jina la mto wa pili ni Gihoni" - Neno linamaanisha "kupasuka," au "kububujika." Inapendekeza nguvu ambayo mto huu ulitiririka kutoka kwa chanzo kikuu.

"Ndiyo hiyo hiyo izungukayo nchi yote ya Kushi" - Inazunguka, au inatenganisha nchi ya Ethiopia ambayo hakuna maneno ya pongezi yanayoongezwa. Kushi au Ethiopia ilikuwa upande wa mashariki wa Eufrate. Iliitwa Kuzistani, au nchi ya Khus au Kushi. Kushi inaashiria "nyeusi" au "moto," ishara ya kile ambacho ni kiovu. Maji yaliyobubujika ya Gihoni yaligawanya nchi ya giza ya Kushistan.

MSTARI 14

"Na jina la mto wa tatu ni Hidekeli" - Hidekeli ni Tigri. Jina, kulingana na wengine (tazama Kamusi ya Smith) linamaanisha "mshale wa kuruka". Katika Isaya 49:2, Kristo anafananishwa na "shimo lililosuguliwa," ambalo, kama mshale unaoruka, utaelekezwa kwa Gogu, mtu wa kisiasa wa dhambi, wakati wa kuja kwa Bwana.

"Hiyo ndiyo iendayo mashariki ya Ashuru" - Kiebrania ni halisi "inakwenda mashariki ya Ashuru". Neno hilo linamaanisha "mbele" na limetolewa hivyo katika R.V.: "ambayo inakwenda mbele ya Ashuru." Nguvu, inaashiria moja kwa moja au yenye mafanikio, na labda inahusiana na maendeleo ya kikatili ya taifa hilo. Kuna Mwashuri wa siku za mwisho (Mika 5:5), Gogu wa Kirusi, ambaye kwa ukatili anafuata sera ya ukali ya ushindi, lakini ambayo itaangushwa kwa mshale wa ufadhili wa Yehova. Ni jambo la maana kwamba Danieli alipoona maono ya yule mtu wa umati, mwakilishi wa watakatifu katika utukufu, alikuwa "kando ya ule mto mkubwa, ndio Hidekeli" (Dan. 10:4). Pia anaeleza mtu huyu mwenye umati kuwa "juu ya maji ya mto" (Dan. 12:7), kana kwamba anaongoza mkondo wake. Aliambiwa kwamba kuna kikomo cha wakati kwa mamlaka ya mataifa, ambayo mwisho wake yatatiishwa (mstari 7).

"Na mto wa nne ni Eufrate" - Euphrates inaashiria The Sweet, hivyo kuitwa, ni alisema, kutoka maji yake ya kupendeza ladha. Inajulikana mara nyingi katika Maandiko kama "mto," au "mto mkubwa." Inaunda mpaka wa kaskazini wa nchi iliyoahidiwa kwa Abrahamu, ambayo inasemekana kuenea kutoka Nile hadi Eufrate. Bustani ya Edeni, pamoja na Mti wake wa Uzima, na Maji yake ya Uzima, inaunganisha paradiso ya mwanadamu asiyeanguka na ile ya mwanadamu aliyekombolewa. Huo wa mwisho pia, unalishwa na kijito cha maji ya uzima "yakibubujikiayo uzima wa milele" kama Bwana alivyomwambia mwanamke wa Samaria (linganisha Yoh. 4:14; Yoh. 7:37-38).

Mto katika Edeni uligawanywa katika sehemu nne, na, kwa kiasi kikubwa, chemchemi ya maji ya uzima, mwakilishi wa Kweli katika Kristo Yesu, imekuja kwetu katika sehemu nne, ikijibu masimulizi manne ya Injili. Rekodi hizo za Injili zinatiririka kikamilifu kama Pisoni, ikifunua tumaini la uzima wa milele, dhahabu ya imani, na mana inayodumisha. Wanabubujika kwa shauku kama Gihoni, wakiwatenga wale wanaoshiriki ujumbe wake kama mto ule ulivyofanya kutoka katika nchi ya Kushi aliyelaaniwa na Mungu. Yanafichua utambulisho wa Mshale unaodunda ambao umekusudiwa kumwangamiza Mwashuri wa siku za mwisho. Hatimaye ni matamu kama Frati, yakitosheleza nafsi yenye kiu (Zab. 19:7-8; Isa. 55:1-2; Mt. 5:6). Kuchunguza kwa makini maelezo ya ile mito minne ya Edeni hudokeza sana kwamba inakusudiwa kuwa mfano wa kusudi la Yehova kama lilivyodokezwa hapo juu. Hii inaimarishwa na ukweli kwamba Apocalypse inachukua baadhi ya vipengele vya Mwanzo, ikitumia kama ishara za kusudi la Kiungu katika Kristo. Kwa hiyo Bwana alitumia Mti wa Uzima na Paradiso, au Bustani ya Edeni, kama mfano wa kusudi lake (Ufu. 2:7).

Mwanadamu Aletwa Chini ya Sheria - mstari. 15-17 *Peponi mtu anapewa kazi mbili: kuvaa na kutunza. Pia anawekwa chini ya sheria, na amekatazwa kushiriki Mti wa Ujuzi wa Mema na Mabaya. Kwa kufanya hivyo, Mungu aliweka wazi utawala Wake mkuu juu ya mwanadamu, na uhusiano wa chini wa mwanadamu Kwake. Mungu ana haki hii kwa sababu Yeye ni Muumba na mwanadamu ni kiumbe. Utekelezaji wa haki humpa mwanadamu fursa ya kuonyesha uaminifu wake na upendo wake kwa Mungu ambaye ameandaa vitu vyote kwa faida yake.*

MSTARI 15

"Yahwe Elohim akamtwaa huyo mtu, akamweka katika bustani ya Edeni, ailime na kuitunza" — Katika muktadha wa kilimo, mavazi yanamaanisha kulima na kutunza kwa njia yoyote muhimu, huku kuweka inaashiria kuweka jicho, kutazama na kutoa msaada wowote ambao ni muhimu. Kwa hivyo mwanadamu aliwekwa kufanya kazi ambazo zilichangia ustawi wake na furaha. Mwanadamu anahitaji kazi na maslahi nje ya nafsi yake ili kupata furaha ya kweli na kutosheka, na hivyo Adamu alipewa majukumu haya rahisi ya kufanya ambayo yalichangia ugavi wa mahitaji yake mwenyewe. Furaha ya kweli inapatikana katika ushirikiano wenye upatano na Mungu; si katika uvivu. Paulo alifundisha kwamba "ikiwa mtu hataki kufanya kazi, basi na asile" (2 Thes. 3:10). Pia alihimiza kwamba "sio waisikiao sheria walio wenye haki mbele za Mungu, bali ni wale waitendao sheria watakaohesabiwa haki" (Rum. 2:13). Yakobo

alifundisha kwamba imani bila matendo imekufa (Yakobo 2:20,24). Adamu alipewa fursa zote mbili katika bustani ya Edeni.

MSTARI 16
"Bwana Elohim akamwamuru huyo mtu, akisema, Matunda ya kila mti wa bustani waweza kula" - amri ya kwanza ya Mungu imeandikwa katika mstari huu na ufuatao. Ilikuwa rahisi na ya moja kwa moja, na kama vile ilifaa kwa kutokuwa na uzoefu wa Adamu. Angeweza kula miti yote isipokuwa mmoja: "mti wa ujuzi wa mema na mabaya. Angalia ukingo: "kula utakula ".

MSTARI 17
"Walakini matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile, kwa maana siku utakapokula matunda ya mti huo utakufa hakika. " — Akiwa ameumbwa kwa "mfano wa Elohim", Adamu aliweza kukua kimaadili. Kwa ajili hiyo, ilikuwa ni muhimu kwamba awe chini ya sheria, na kwa hiyo, katazo likawekwa juu ya kula tunda la Mti wa Ujuzi wa Mema na Mabaya, angalau hadi wakati ambapo Mungu alihukumu kwamba Adamu alikuwa na uwezo wa kufanya hivyo bila madhara. Amri hiyo ilikuwa ni hasi, ikieleza yale anayopaswa kuepuka; lakini elimu yake haikuishia kwenye katazo hili, kwani alipaswa pia "kuvaa na kutunza" bustani, na bila shaka angehitaji mwongozo fulani katika mwelekeo huo. Hakika, kuna vidokezo vilivyotolewa vya maagizo mengine aliyopewa wakati huo. Ni dhahiri, kutoka kwa Mwa. 3:8, kwamba Elohim walikuwa na desturi ya kumtembelea Adamu ili kuzungumza naye, na bila shaka wangemfundisha kuhusu kusudi la Mungu katika uumbaji. Baadhi ya elimu kama hiyo ilikuwa muhimu kwa maendeleo yake ya maadili. Ingawa Adamu, kwa mujibu wa viumbe vyote, alikuwa "mwema sana" katika hali ya kimwili, bado alikuwa "wa dunia, wa udongo", na ingawa, tofauti na viumbe vingine vyote, alifanywa kwa "mfano" wa Elohim, na kwa hiyo uwezo wa kudhihirisha sifa zao za kiakili na za maadili, hizi zilipaswa kukuzwa ndani yake. Walihitaji msukumo wa Neno la Mungu ambamo alipaswa kufundishwa. Katika Elpis Israel, Bro. Thomas anapendekeza:

"Kipindi kati ya malezi yao na uasi wao kilikuwa ni kipindi cha kuasisiwa kwao. Roho wa Mungu alikuwa amewafanya; na wakati huu, 'uongozi wa Mwenyezi uliwapa (wao) ufahamu' (Ayubu 33:4; 32:8). Kwa njia hii, ujuzi ulitolewa kwao. Ukawa nguvu, na kuwawezesha kukidhi Hivyo, matakwa yote ya Mungu, yale yaliyokuwa 'yao' na yale yalikuwa 'yao'. sanaa na sayansi, ambapo baadaye waliwafundisha wana na binti zao, kuwawezesha kulima ardhi, kuchunga kondoo na ng'ombe, kuandaa maisha, na kuitiisha dunia" (uk. 72).

Tena, angalia ukingo, "kufa utakufa". Haingekuwa utekelezaji wa papo hapo, wa muhtasari "katika siku hiyo".

Malezi ya Mwanamke - mstari. 18-22. *" Adamu ... hakuwa na mwenza ambaye angeweza kurudisha akili yake! hakuna ambaye angeweza kuhudumia mahitaji yake, au kufurahi pamoja naye katika furaha ya uumbaji; na kuakisi utukufu wa asili yake. Elohim ni jamii, inayofurahia upendo na kushikamana kati yao; na Adamu, akiwa kama wao ingawa alikuwa na maumbile duni, alihitaji kitu ambacho kilipaswa kuhesabiwa ili kuibua mfanano wa siri wa mfano wake na wao. Haikuwa bora kwa mtu kuwa peke yake kuliko wao. Akiwa ameumbwa kwa sura yao, alikuwa na hisia za kijamii na vilevile uwezo wa kiakili na kimaadili, ambao ulihitaji upeo kwa ajili ya mazoezi yao ya vitendo na ya usawa. Jamii yenye akili timamu na ya kimaadili, isiyozuiliwa na unyumba, ni hali isiyokamilika. Inaweza kuwa na mwanga sana, yenye heshima sana na safi; lakini pia ingekuwa rasmi sana, na yenye ubaridi kama nguzo. Mtu anaweza kujua mambo yote, na anaweza kushika sheria ya Mungu kwa uangalifu kutokana na hisia ya wajibu; lakini kitu kingine zaidi kinahitajika ili kumfanya apendeke, na apendwe na Mungu au wenzake. Urafiki huu hisia za kijamii humwezesha kukuza; ambayo, hata hivyo, ikiwa haijatolewa kwa kitu kinachofaa, au msisimko mzuri, huitikia vibaya, na kumfanya asikubalike. Bwana Elohim alijua vema jambo hili, akasema, Si vema huyo mtu awe peke yake. nitamfanyia msaidizi wa kufanana naye'" (Mwanzo. 2:18) — Elpis Israel uk.47.*

MSTARI 18
"Bwana, Elohim akasema, si vema huyo mtu awe peke yake" — Kujitenga kabisa hakufai; mwanadamu anahitaji urafiki ili kutoa upeo kwa ajili ya ukuzaji wa sifa za Kimungu kama vile upendo, uzingatiaji, huruma, uwajibikaji na kuelewana.
"Nitamfanyia msaidizi wa kufanana naye" — Maneno ya Kiebrania, ezer kenegdo kihalisi ni "mmoja kama mbele yake," yaani, mwenzake. Pambizo huitafsiri, "mmoja kama mbele yake." Ndugu. Thomas anatoa, "msaada unaofaa kwake." Toleo la Berkeley lina, "msaidizi anayefaa, anayemkamilisha." Hawa alikuwa mwenza wa kike wa Adamu,

hivi kwamba kwa pamoja walifanya kitengo kimoja kizima au kamili. Kila mmoja wao alikusudiwa kutokeza yaliyo bora zaidi katika mwenzake, na kwa ushirikiano wao wa pande zote ili kuonyesha njia ya maisha ambayo ingekuwa kwa utukufu wa Muumba wao. Katika Sheria ya Musa, uk. 219, Ndugu. Roberts maoni:
"Mwanadamu ni kwa ajili ya nguvu, hukumu na mafanikio; mwanamke ni kwa ajili ya neema, huruma na huduma. Kati yao, wanaunda kitengo kizuri: 'warithi pamoja wa neema ya uzima'."
Malezi ya Hawa yana somo lenye nguvu la kiroho. Kristo, Adamu wa pili, anatamani kuona nini katika Bibi-arusi wake mkamilifu? Hasa kile ambacho Yehova alibuni ndani ya Hawa kwa ajili ya Adamu: mwenza wa kike mwenyewe (linganisha 2 Kor. 11:2-3).

MSTARI 19
"Na kutoka katika ardhi Yahweh Elohim akafanyiza kila mnyama wa mwituni, na kila ndege wa angani" - Kama usemi huu unavyosimama katika A.V., ingemaanisha kwamba wanyama walifanyizwa baada ya Adamu, na hii imewafanya wengine kuhitimisha kwamba katika Sura ya kwanza na ya pili, Mwanzo ina masimulizi mawili yanayopingana ya uumbaji. Hata hivyo, Kiebrania chaweza kutafsiriwa katika wakati uliopita, Rotherham atafsiri hivi: “Yahweh alikuwa ameunda."

"Na kuwaleta kwa Adamu" - Kiwakilishi chao kimechapishwa kwa italiki kama kionyesho cha watafsiri kwamba hakuna neno linaloweza kulinganishwa mahali hapa katika maandishi ya Kiebrania. Kama inavyosimama katika A.V., taarifa hiyo ingedokeza kwamba kila kiumbe kililetwa kwa Adamu ili apewe jina kabla ya kuumbwa kwa mwanamke, ambayo yote yalifanyika siku ya sita (Mwanzo. 1:26-31). Ingekuwa kazi kubwa sana ndani ya muda mfupi kama huo, kwa Adamu kukagua na kutaja kila aina ya aina mbalimbali za uhai wa wanyama ambao walikuwa wameumbwa; na Kiebrania haihitaji. Ikiwa kiwakilishi chao kinaondolewa (kama vile maandishi ya Kiebrania yangeruhusu), usomaji huo ungedokeza kwamba ni aina fulani tu zilizoletwa kabla ya Adamu. Waliletwa kwake na Elohim, kama vile baadaye, wanyama walikusanywa kwa Nuhu, ili wapelekwe ndani ya Safina.Adamu aliweza kuona na kutaja uumbaji wa chini ambao alikuwa ameahidiwa kutawala. Wakati huo, hakuna mnyama hata mmoja aliyekuwa mla nyama (linganisha Mwa. 1:29-30), kama baadaye baadhi yao walivyokuwa. Uwindaji mkali wa mnyama juu ya mnyama wakati huo haukuwa ushahidi kama ilivyokuwa baada ya laana kuwekwa juu ya viumbe vya chini (Mwanzo 3:14). Katika Edeni, mbwa-mwitu alikaa pamoja na mwana-kondoo, chui akalala pamoja na mwana-mbuzi, na simba akala majani kama ng’ombe—kama itakavyokuwa tena wakati Ufalme utakaporudishwa (Isa. 11:6-7).

"Na kila kitu ambacho Adamu alikiita kila kiumbe hai, hilo ndilo jina lake - Elohim alifanya hivi ili "kuona" kile Adamu angewaita. Zaidi ya hayo ni wazi walipata furaha katika kile walichokiona na kusikia, kwa kuwa waliidhinisha majina ambayo Adamu aliwapa wale viumbe hai walioletwa mbele yake kwa ukaguzi wake. Elohim ni dhahiri alifurahi katika ufahamu wao wa kiakili na kutambua uwezo wao wa kiakili na utambuzi wao ". kufanana" kupita viumbe vya chini zaidi. Majina katika Biblia si ya kubuniwa, kwa vile ni miongoni mwa Mataifa. Kwa ujumla yanaonyesha sifa halisi za mtu, kiumbe hai, au kitu kilichoitwa. Adamu, katika hali yake ya kutoanguka, lazima awe na mtazamo wa kisilika wa asili ya kweli ya wanyama walioletwa mbele yake, kama vile ambayo imepotea katika enzi hii ya bandia na ya kisasa.

MSTARI 20
“Adamu akawapa majina wanyama wote wa kufugwa, na ndege wa angani, na kila mnyama wa mwituni; lakini hakuonekana kwa Adamu msaidizi wa kufanana naye.”—Hii haimaanishi kwamba wanyama walitembezwa mbele ya Adamu ili kujua kutoka miongoni mwao kama kulikuwa na “msaada uliomfaa,” lakini badala yake, katika mwisho wa ukaguzi huo, Adamu alihisi upweke. Aliona kwamba viumbe vyote vilivyoletwa mbele yake vilikuja kwa jozi; kila mmoja alikuwa na mwenza wake. Lakini Adamu hakuwa na mwenziwe. Elohim alikuwa ametaja utukufu wa Mungu, ambaye alipaswa kumheshimu kama mkuu wake.

"Huruma ya wazaliwa wa ardhini walio huru kwa pande zote mbili, ni ya kidunia tu; na kwa kadiri vizazi vya wanadamu hupoteza mfano wao wa kiakili na wa kiadili na Elohim, na kuanguka chini ya utawala wa ufisadi; kwa hivyo huruma kati ya wanaume na wanawake huvukiza kuwa unyama tu. Lakini, nasema, matokeo mabaya kama haya hayakuwa matokeo ya mama yake tu. ya wote walio hai;' bali kuangazia utukufu wa mwanadamu kama yeye aking’aa utukufu wa Mungu”

Commented [HJ1]: What does this abbreviation stand for?

Usingizi wa Adamu, ambao wakati huo Hawa alifanyizwa, ni mfano halisi wa kifo cha Kristo, ambacho Bibi-arusi wake alikuwa, na anaendelea kuwa, kuletwa (linganisha Efe. 5:25). Usemi huohuo unatumika kuhusiana na Ibrahimu, ambaye vile vile alipata usingizi, ambao ulifananisha kifo chake (Mwa. 15:12). "usingizi mzito" kama huo uliletwa juu ya Adamu kama vile mgonjwa angeweza kupata chini ya ushawishi wa anesthesia; na hivyo operesheni ya kwanza ilifanyika.

"Na akatwaa ubavu wake mmoja" — Neno *tsela*, kutoka tsala "kuinama," halitumiwi popote pengine kwa "ubavu," lakini limetafsiriwa "ubavu" (k.m. Kut. 25:12). Ni sehemu gani hasa, au ni kiasi gani, cha upande wa Adamu kilichukuliwa kutoka kwake hakijafunuliwa. Lakini sehemu yoyote ile ilikuwa, ilihamisha sifa za kike za mwanamume kwa Hawa, mke wake (Efe. 5:22). Akawa mwenzake; naye, akimsaidia, akamkamilisha.

"Na kuufunga mwili badala yake - Adamu aliponywa kwa hasara yoyote iliyounganishwa na operesheni hiyo, na kurejeshwa kabisa. Vivyo hivyo pia alikuwa Adamu wa pili katika kufufuliwa kutoka kwa wafu, na kubadilishwa kuwa kiumbe kisichoweza kufa. Haya yote ni mfano wa malezi ya Hawa wa pili, Bibi-arusi wa Kristo. Bwana aliuawa, ubavu wake ulitobolewa na askari-jeshi, Bibi-arusi wake akaletwa katika uwepo wake mkamilifu, na mkuki wake wa pili, Hawa. Kwa hiyo, kutapatikana ndani yake maelewano ya pamoja na matarajio, malengo, na makusudio ya Mola wake Mlezi, kama vile wake walivyoagizwa na Mungu kuwa;
Katika Kristo, bila shaka, Bibi-arusi ameundwa na washiriki wa kiume na wa kike ili kwamba maneno haya lazima yawahusu wote wawili.

MSTARI 21
"Na Bwana Elohim akamletea Adamu usingizi mzito, naye akalala" - Paulo anarejelea malezi ya Hawa kama mfano wa malezi ya Bibi-arusi wa Kristo (ona 2 Kor. 11:1-2; Efe. 5:25-26). Juu ya mada hii, Elpis Israel anatoa maoni yake kwa uzuri kama ifuatavyo:
"Kabla ya kuundwa kwa msaada huu, Mungu alisababisha 'kila nafsi iliyo hai' (kol nephesh chayiah) ipitishwe katika mapitio mbele ya Adamu, ili awape majina. Aliona kwamba kila mmoja alikuwa na mwenza wake: 'lakini hakupatikana mwenzi anayefaa kwake.' Ilikuwa ni lazima, kwa hiyo, kuunda moja, ya mwisho na nzuri ya kazi ya mikono yake Bwana alikuwa amemuumba mtu katika 'mfano na utukufu' wake mwenyewe; Huyu ni mfupa wa mfupa wangu, na nyama ya nyama yangu; Viumbe wa hali ya chini haviko chini ya sheria kama hii ... hawana nafsi ya pili hapo mwanzo walikuwa wa jinsia moja kutoka kwa dume, ingawa mwanamume yuko kwake: kwa hiyo, hakuna msingi wa asili wa kijamii, au wa nyumbani, kwao.
"Lakini, katika uundaji wa rafiki kwa mtu wa kwanza, Bwana Elohim alimuumba kwa kanuni tofauti. Alipaswa kuwa kiumbe tegemezi; na huruma iliwekwa kati yao, ambayo wangeunganishwa bila kutenganishwa. Kwa hiyo, isingefaa kumpa asili ya kujitegemea kutoka kwa udongo wa ardhi. Kama hii ingekuwa kesi ya chini ya wanaume na wanawake, kungekuwa na uhusiano sawa kati ya wanaume na wanawake kuhusu viumbe sawa na wanawake. Urafiki wa mwanamke ulikusudiwa kuwa na huruma kiakili na kimaadili na 'sura na sura'.

MSTARI 22
“Na ule ubavu alioutwaa Bwana Elohim katika mwanamume akaufanya mwanamke” — Ili kusisitiza upekee wa kile kilichofanyika, kitenzi tofauti kinatumika sasa. Ni neno yiben, kutoka kwa banah, likimaanisha "kujenga" (ona pambizo). Ukuaji wa hatua kwa hatua wa Hawa kutoka sehemu iliyo hai ya ile ambayo Adamu aliitoa inadokezwa. Bibi-arusi wa Kristo bado anajengwa, na hatakamilishwa hadi atakapokamilishwa (Efe. 5:27) kwa kuwa “mshiriki wa tabia ya Uungu” (2 Pet. 1:4). Eklesia, kama inayounda “mawe yaliyo hai” mengi, inajengwa kuwa hekalu takatifu (1 Pet. 2:4-5), makao ya Mungu kwa Roho (Efe. 2:20-22).

"Na akamleta kwa yule mwanamume" - Kusudi likiwa ni kupata tathmini na kibali chake. Vivyo hivyo, Elohim amekuwa akisimamia maendeleo ya Eklesia katika nyakati zote (Ebr. 1:14), na kwa wakati uliowekwa atamleta Bibi-arusi kwa Adamu wa pili kwa ajili ya tathmini yake na kibali chake.

Ndoa ya Kwanza - mst. 23-25 Ndoa ya Edeni inafananishwa na ndoa ya Mwana-Kondoo inayorejelewa katika Ufunuo 19:7-8, na kufafanuliwa katika Wimbo wa Sulemani. Ndoa zote mbili ni za kipekee, kwa kuwa wahusika wote wawili wana deni la kuwepo kwao kwa mzazi mmoja, na katika kila hali, malezi ya Bibi-arusi ni nje ya mume wake. Katika mkesha wa kifo chake (usingizi mzito), Kristo aliomba kwa Baba kwa niaba ya Bibi-arusi wake wengi: “Wawe na umoja; kama wewe, Baba, ulivyo ndani yangu, nami ndani yako; hao nao wawe ndani yetu, ili ulimwengu upate

kusadiki ya kwamba ndiwe uliyenituma" (Yohana 17:21). Kulikuwa na umoja katika ndoa katika Edeni, na kutakuwa na umoja katika ndoa ya Kristo na Bibi-arusi wake, tofauti kabisa na nyinginezo. na Kristo alikubali kwa hiari kifo cha dhabihu na akafufuka kwa sababu iyo hiyo. Kila mmoja angeweza kuelezea Bibi-arusi wake, kama vile hakuna mume mwingine angeweza: "Huyu ni mfupa wa mfupa wangu na nyama ya nyama yangu." Sadaka kubwa ilitolewa na kila mmoja ili Bibi-arusi wake aweze kuundwa. Mtume anahimiza hivi: "Enyi waume, wapendeni wake zenu, kama Kristo naye alivyolipenda Eklesia, akajitoa kwa ajili yake; ili makusudi alitakase na kulisafisha kwa maji katika neno, apate kujiletea Eklesia tukufu, isiyo na ila wala kunyanzi wala lo lote kama hayo; bali liwe takatifu lisilo na mawaa" (25:25). Rekodi katika Mwanzo inapaswa kuchunguzwa pamoja na Wimbo Ulio Bora, Ufunuo 19;
Zaburi 45, na ufafanuzi wa Paulo katika Waefeso 5:29-33.

MSTARI 23

"Adamu akasema, huyu sasa ni mfupa katika mifupa yangu, na nyama katika nyama yangu"; Vivyo hivyo Kristo ataweza kueleza Eklesia iliyokamilishwa kwa maneno yale yale. Paulo ananukuu usemi huu katika Waefeso 5:30, na kuutumia kwa uhusiano unaodumishwa kati ya Eklesia ya kweli na Kristo, lakini si kwa uhusiano wa kawaida uliopo kati ya mume na mke. Hakuna mume anayeweza kusema juu ya mke wake kwamba yeye ni "mfupa wa mifupa yangu, na nyama ya nyama yangu." Adamu pekee ndiye angeweza kusema hayo ya Hawa, na Kristo wa Bibi-arusi wake. Kwa kawaida, katika nchi za Magharibi angalau, ndoa ni suala la makubaliano ya pande zote; haikuwa hivyo katika Edeni, wala si kuhusiana na Kristo. Kila mmoja wa Bibi-arusi wawili anadaiwa kuwepo kwake kwa mumewe. Kwa hiyo kuchunguza kwa makini maneno ya Paulo kutafunua kwamba ingawa hapo awali amekuwa akifafanua juu ya mahusiano ya kawaida ya ndoa, yeye hahusishi kifungu hiki kutoka Mwanzo 2:23 na vilevile, lakini anaweka mipaka ya matumizi yake kwa Kristo na Eklezia (tazama mst.32). Anasema hivi hasa: "Hii ni siri kubwa; lakini mimi nanena habari za Kristo na Eklesia." Muungano ule ule, ushirika, kushirikishana mawazo na shabaha kama vile mtu angetarajia kupata katika mambo mawili yanayohusiana sana kama vile Adamu na Hawa watakavyokuwa kati ya Kristo na Eklezia. Alionyesha kiwango cha upendo wake kwa kufa kwa ajili ya mpendwa wake ili aweze kuletwa kuwepo; yuko tayari kumfanyia nini?

"Ataitwa mwanamke kwa sababu ametwaliwa kutoka kwa mwanamume", Neno la Kiebrania la "mwanamke" ni Isha, na linamaanisha nje ya ish, au mwanamume. Hapo awali neno Adamu lilikuwa limetafsiriwa kuwa mwanadamu; hapa tuna ish. Inaashiria hadhi ya juu zaidi ya utu uzima kuliko Adamu aliyefungwa duniani. Ish ni jina la Adam kwa ajili yake mwenyewe. Linadokeza kwamba alifahamu hatima ya juu zaidi iliyowekwa kwa ajili yake katika kuumbwa "kwa sura na mfano wa Elohim." Zaidi ya hayo, wakati Adamu alipotii usingizi mzito na upasuaji uliohitajika ili kuumbwa kwa Hawa, alionyesha kwamba alikuwa tayari kutoa dhabihu kwa ajili ya mke wake, na, kwa kufanya hivyo, alidai jina Ish badala ya Adamu tu (dunia nyekundu). Ish ni jina la cheo linalotumiwa na Mungu popote anapotajwa kuwa mwanadamu (tazama Kut. 15:3). Hawa wa pili, ingawa alikuwa wa asili ya Adamu, amekuzwa kutoka upande wa Ish, "mtu" Kristo Yesu, na hatimaye atamiliki asili ya Uungu ambayo ni yake leo.

MSTARI 24

"Kwa hiyo, mwanamume atamwacha baba yake na mama yake", Mstari wote huu umenukuliwa na Bwana Yesu kueleza hali ya ndoa jinsi Mungu alivyoipanga (Mt. 19:5; Mk 10:7-8); ambapo Paulo anataja sehemu hii yake (Efe. 5:31) ili kuonyesha utengano unaohitajika kwa mtu katika kukumbatia Ukweli.

Uhusiano kati ya Kristo na Eklesia ni sawa na ule uliopo kati ya mume na mke. Takwimu hiyo inatumika hata kwa uanzishwaji wa familia. Ni mapenzi ya Baba kwamba Eklesia iwe na watoto wengi (tazama Isa. 53:10; Gal. 4:26). Kwa hiyo, wanaume na wanawake wanaitwa na Injili kujitenga na matamanio ya ulimwengu, na kuchukua jina la Yesu Kristo, kama mwanamke anavyochukua jina la mume wake (Mdo. 15:14; Rum. 7:4). Paulo alifundisha hivi: "Kwa sababu hiyo (yaani, kuwa sehemu ya Bibi-arusi wa Kristo walio wengi) mwanamume atamwacha baba yake na mama yake, ataambatana na mkewe, na hao wawili watakuwa mwili mmoja. Hii ni siri kubwa; lakini mimi nanena habari za Kristo na Eklesia" (Efe. 5:31-32).

Wakati mtu anakataa ulimwengu wa kidini na kijamii juu yake kwa ajili ya Kristo, anatimiza mahitaji ya mstari huu. Kwa njia ya kitamathali anaacha "baba na mama" yake na "kuambatana na mkewe." Mke huyu (Bibi-arusi wa Kristo) katika utukufu wake kamili, na siku ya ndoa yake, ameelezwa kinabii katika Zaburi 45 kwa namna ya kuonyesha kwamba kutengana na kujitolea ni msingi kwa uzuri wake:

"Sikiliza, binti, na ufikirie,
na utege sikio lako; wasahau pia watu wako, na nyumba ya baba yako; Basi mfalme atautamani uzuri wako, Maana yeye ndiye Bwana wako; nawe umwabudu yeye' (Mstari.10-11).

Jambo la tofauti katika sura hii ni kuhusu suala la yule mwanamke mzinzi wa kiroho (tazama Yakobo 4:4; Ufu. 2:14). Mwanamke mzinzi katika maana hiyo, ni yule asiye mwaminifu kwa Kristo, akiweka kando viapo vyake vya kujitenga, na kutafuta kusitawisha urafiki wa ulimwengu au kukumbatia dini ya uwongo (Yer. 3:1-2; Hos. 2:1-5). Kutengana na uaminifu ni muhimu kwa maisha yanayokubalika ndani ya Kristo. “Kwa hiyo,” aliandika Paulo, “Tokeni kati yao, Mkatengwe nao, asema Bwana, wala msiguse kitu kilicho kichafu, nami nitawakaribisha, nami nitakuwa Baba kwenu, nanyi mtakuwa kwangu wanangu wa kiume na wa kike, asema Bwana Mwenyezi.” (2 Kor. 6:17-18). Uhusiano huu wa Baba na mtoto umetanguliwa juu ya utengano, mbali na ambao Baba hatakubali yeyote kuwa Wake. Hivyo, Ibrahimu aliamriwa "kutoka" katika nyumba ya baba yake (Mwa. 12:1-2) na hii imekuwa hali ya wito wa Yehova tangu wakati huo. Kanuni hiyo inaonyeshwa katika matakwa ya ndoa ya kweli.

Amri katika Edeni, hata hivyo, haisemi tu kwamba mwanamume "atamwacha baba yake na mama yake," lakini kwa kuongeza kwamba "ataambatana na mke wake." Anampeleka kwake katika muungano wa kweli na wa kibinafsi ambao unapaswa kuwa wa kipekee kabisa katika uhusiano wake.

"Watakuwa mwili mmoja" — Toleo la Kigiriki la Biblia, pamoja na matoleo mengine, husoma, "wao wawili," na hii ndiyo njia ambayo kifungu hicho kimenukuliwa katika Agano Jipya. Yaelekea zaidi, Kiebrania cha asili kinasoma hivyo, na kimetajwa katika mandiko ya Agano Jipya.

Kushikamana kwa mwanamume na mke wake, na muunganiko unaofuata wa wote wawili kama “mwili mmoja,” hufanyiza ndoa ya kweli. Inamaanisha utambulisho kamili kila mmoja na mwingine kiakili na kimwili. Kifungu kinafundisha kwamba ndoa ni mkataba wa maisha. Bwana alinukuu, pamoja na Mwa. 1:27, katika mazungumzo yake na Mafarisayo na wanafunzi wake, alipokuwa akijibu maswali yao kuhusu talaka na kuoa tena. Waliponukuu ruhusa iliyotolewa na Musa juu ya talaka, alionyesha kwamba hii ilitolewa tu kwa sababu ya "ugumu wa moyo" kwa upande wa wanadamu, na kusema kwamba haikuwa kulingana na mapenzi ya Baba (tazama Mai. 2:16). Ili kuthibitisha hoja yake, Yesu alinukuu amri hii ya awali ya Mungu, na akatangaza kwamba “aliowaunganisha Mungu, mwanadamu asiwatenganishe” (Mt. 19:5; Mk. 10:6).

Commented [HJ2]: I`m not familiar with this short form.

Kwa upande mwingine, Paulo ananukuu maneno haya ili kuonyesha jinsi wawili wanavyokuwa kitu kimoja, na kuhusu kile kinachofanya ndoa halisi. Ndoa si tu muungano wa kisheria, au wa kimkataba, bali ni muungano halisi unaotegemea nadhiri iliyowekwa na muungano wa kimwili kupatikana. Huu "muungano wa mwili" ni mshikamano wa karibu sana na unaohusisha, ambao kwa huo wawili wanakuwa kitu kimoja. Kanuni ya muungano wa kimwili inasisitizwa na Paulo anaposema kwamba kujamiiana na kahaba kunafanya pande zote mbili kuwa “moja” (1Kor. 6:16); ukahaba kama huo huiga muungano wa kimwili unaopatikana ipasavyo katika vifungo vya ndoa.

Ndoa ilikusudiwa kuendeleza na kupanua jamii ya wanadamu kulingana na mapenzi ya Mungu. Mungu aliumba sana mwanamume na mwanamke tangu mwanzo hivi kwamba msukumo wa kisilika unawafanya kutafutana katika ndoa; na kitendo cha asili, ambacho Mungu ameweka masharti katika katiba ya jinsia, ni njia ya kutekeleza kusudi Lake la kufanya zote mbili kuwa moja, na kupanua jamii ya wanadamu. Hakuna kitu kibaya katika tendo la ngono linaposhirikishwa kihalali; imekusudiwa kuzalisha uhai kwa utukufu wa baba. Inakuwa yenyewe mfano wa ule uhusiano wa kibinafsi, wa karibu kati ya Yehova na waabudu wa kweli ambao kwao mbegu ya kweli inapandikizwa ndani yao na Baba (1 Pet. 1:23), ambayo huzaa maisha mapya kwa utukufu wake. Ni jambo la maana sana kwamba wakati Bwana alipotangaza: “Uzima wa milele ndio huu, wakujue wewe, Mungu wa pekee wa kweli, na Yesu Kristo uliyemtuma” (Yohana 17:3), alitumia usemi unaofafanua tendo la ndani sana kati ya watu wawili: “kujua” (yaani kwa njia ya kutokeza mbegu—taz. Mwa. 4:1).

Kwa hiyo, ndoa, kama ilivyoanzishwa katika Edeni, ilihitaji umoja wa kiakili, kiadili na kimwili kati ya pande hizo mbili, kama vile ambazo zingezaa matunda kwa namna ya uzao.

Ikumbukwe kwamba ingawa maneno haya yanaonekana kwa mtazamo wa kwanza kuwa yalitoka kwenye midomo ya Adamu, kama mwendelezo wa mstari wa 24, Bwana anaweka wazi kwamba kwa hakika yalitamkwa na Yahweh Mwenyewe (tazama Mt. 19:5), hivyo kuongeza kwa kiasi kikubwa umuhimu wao. Neno linalotafsiriwa "kung'oa" linatokana na Ebr. dabak ikibeba maana ya "kung'ang'ania"; "kushikamana" (ona Ayubu 38:38; Yer. 13:11). Bwana aliponukuu maneno haya, alitumia neno sawa la Kigiriki proskollaomai, lenye maana ya "kuunganisha haraka pamoja"; "kwa gundi"; "kwa saruji".

MSTARI 25
"Nao walikuwa uchi wote wawili, mtu huyo na mkewe, wala hawakuona haya" - Hawakuwa na hatia bila dhambi, katika uhusiano wao na kila mmoja wao, na pia katika ushirika wao na Elohim. Hawakuwa na dhambi juu ya dhamiri zao, wala hawakuwa na aibu katika nyuso zao.

Haki na Majukumu ya Ndoa

Matumizi ya Kristo ya Mwanzo 2:24 yanafunza kwamba ndoa ni ya uzima, na haipaswi kukatishwa na mwanadamu (ona Mt. 19:4-6; Marko 10:5-9). Mume na mke wanapaswa kuwa "mmoja," wakishirikishana matumaini, furaha, huzuni, matarajio na maadili; na hivyo, “kama mwili mmoja,” haipaswi kutenganishwa. Yehova "anachukia" kuweka mbali (Mai. 2:15-16).

Paulo alinukuu Mwanzo 2:24 ili kuonyesha kwamba "umoja" unaoonyeshwa humo unathibitishwa kikamilifu wakati ndoa inapokamilika kwa kujamiiana (tazama 1 Kor. 6:16); jambo ambalo linapaswa kuwa na sehemu muhimu katika maisha ya ndoa (1Kor. 7:5).

Katika Waefeso 5:31, anatumia mstari huu kuonyesha uhusiano wa kibinafsi, wa karibu kati ya Kristo na Eklesia. Hizi hutoa miongozo ya ndoa ya kawaida. Mke na amtii mumewe kama Eklesia limtii Kristo; na amche kama atakavyo Bwana; na mume amheshimu mkewe, na amfanyie ihsani ipasavyo katika udhihirisho wa upendo wa kweli wa dhabihu unaomtafutia wema wake kabla ya yake. Kama vile mtu anavyomtafuta bibi-arusi wake, ndivyo Kristo alivyotafuta Eklesia (Mdo. 15:14; 2 Kor. 11:2-3). Sasa ameposwa naye, ili kila mmoja akue katika kuthaminiana na kuelewana kwake, lakini ndoa itakapokuja (Ufu. 19:7), ataunganishwa milele naye.

Katika Wagalatia 3:28 Paulo anadokeza kwamba hapo awali kulikuwa na umoja na usawa mkubwa kati ya Adamu na Hawa kuliko hapo baadaye, wakati mwanamke aliwekwa chini ya utii mkubwa kwa mumewe (Mwa. 3:16). Umoja huu kamili na usawa utarejeshwa katika Kristo.

Mungu alitangaza kwamba “si vema” kwa mwanamume kubaki mseja—madaraka, uhitaji wa kuelewana na kufikiriana, kutumia upendo usio na ubinafsi ambao ndoa yenye mafanikio hudai, husaidia kwa njia inayotumika kusitawisha sifa zinazofanana na za Kristo (Efe. 5:24-32). Paulo, bila shaka, hakuwa ameoa kwa maana ya kawaida, lakini aliolewa katika maana ya kiroho - kwa Eklesia. Alidhihirisha kwa Eklesia ufikirio uleule, ustahimilivu, na upendo, kama vile mume anavyopaswa kumtendea mke wake (1 Kor. 7:32-34). Paulo alifundisha kwamba “mwanamke aliumbwa kwa ajili ya mwanamume” (1Kor. 11:9); kwa hiyo, aliundwa ili kuleta ndani yake sifa bora za tabia ya kijamii. Atafanya hivi mradi tu anazingatia wajibu wake katika ndoa yenye mafanikio (Efe. 5:22-24).

Daima tunapaswa kukumbuka kwamba, Mungu alianzisha ndoa (Mwa. 2:24), akiipanga kama njia ya utimilifu wa kusudi la Kiungu (1 Tim. 2:15; Mwa. 3:15). Kristo aliidhinisha hili kwa kufadhili ndoa pamoja na kuwapo kwake (Yoh. 2:1-2), kuthibitisha tena agizo la awali la Edeni (Mt. 19:4-9), na kubariki matunda yake (Mt. 19:13-15).

Ndoa ni mfano wa muungano kati ya Yahweh na Israeli (Isa. 54:5; Hos. 2); kati ya Kristo na Eklesia (2 Kor. 11:2; Efe. 5:22-23). Hata ndoa ya kimwili ni uchumba wa kiroho kwa Kristo (Mt. 19:12; 1 Kor. 7:1, 8, 32-38); ingawa useja kwa ajili ya Kristo, unatetewa tu chini ya hali fulani (Mt. 19:12; 1 Kor. 7:9). Hata hivyo, kwa kuzingatia muungano huo ulio bora zaidi, hakupaswi kuwa na mahangaiko kupita kiasi kwa ajili ya ndoa (1 Kor. 7:34-38); bali ni afadhali kukumbuka kwamba dhambi ya wale walioishi kabla ya gharika ilitokana na tamaa isiyo ya hekima ya ndoa ambayo ilifanya miungano yao kuwa ya dhambi (Mwa. 6:1-2) na kwamba hii ingekuwa tabia ya siku za mwisho (Mt. 24:38), na mtazamo wa kuepuka. Hivyo, ndoa inapaswa kuwa katika Bwana tu kwa wale ambao wamemkumbatia Kristo (1 Kor. 7:39).

Hatimaye, Paulo anasisitiza kwamba ikiwa mshirika asiyeamini hataishi kwa amani, au kwa namna ya kuruhusu utendaji wa ibada ifaayo, ni bora kutengana (1 Kor. 7:10-16; Ct. 1 Pet. 3:1-6).

MAKTABA YA MAREJELEO

Genesis Expositor - HP Mansfield
Elpis Israel - John Thomas
Smith's Bible Dictionary
Strongs Concordance
The Berkeley Version
The Law of Moses - Robert Roberts

MASWALI YA AYA:

1. Je, ilinyesha kabla ya mafuriko?
2. Agizo la Mungu lilikuwa ni lipi kwa mwanamume na mwanamke?
3. Mwanamke huyo aliumbwa vipi?
4. Sabato ni siku gani?
5. Eva anahusishwa na nani?

MASWALI YA INSHA

1. Fafanua maana ya nafsi.
2. Dhahabu ni ishara ya nini; elezea ni kwa nini iko hivyo.
3. Linganisha ndoa na maisha katika Kristo.
4. Mito minne ya Edeni ina umuhimu gani, na ina husiana vipi na Makerubi (Eze. 1)
5. Je, Edeni inaakisije Milenia?